

mig ikke principmæssigt. Resultatet deraf bliver jo, at Enhver, der paa Landet sælger Brændevin, straffes paa en vis Maade, men sælger han tilfældigvis tillige Kaffe, hvortil han er berettiget, saa straffes han meget haardere. Det forekommer mig altsaa, at der er liden Udsetelse til at faae en god Lov ud. Paa den anden Side maa jeg ogsaa oprigtigt tilstaae, at jeg ved min Forestilling om Næringsfriheden aldrig har tænkt mig, at den skulde være uden i Forbindelse med en Patentafgift, som navnlig finder Sted i Slesvig, til hvis Exempel den ærede Indenrigsminister henviste, hvor der svares en aarlig Afgift af saadan Handel. Jeg troer endogsaa, at det er i vedkommende Handlendes egen Interesse, idet det dog sætter en vis Grænse for Concurrencen. Det er mig heller ikke ganske klart, om ikke, naar man gjør Høkerhandelen til en uindskrænket Frihandel paa Landet, noget Lignende ganske eller tildeels burde skee i Kjøbstæderne. Det er mig ogsaa tvivlsomt, om der opnaaes noget Godt, fordi man udelukker Kaffe og Sukker, og det er mig endnu mere tvivlsomt, om ikke en saadan Næringslovgivning burde opstille Gradationer, saaledes at man ved Siden af den frie Høkerhandel stillede Frihed til at sælge de Artikler, hvormed Handelen paa Landet kunde gives fri mod en Afgift. Kort sagt, det Hele forekommer mig fra Først til Sidst, og efter den Udsetelse og de Alternativer, der ere, og ved Siden af den store Modstand, den har fundet fra Kjøbstædernes Side, at gjøre det saa tvivlsomt, om der skal komme en god og fornustig Lov ud deraf, at jeg agter at stemme mod Overgangen til 3die Behandling.

Bjerring: Jeg skal tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger ved det Foredrag, vi nu have hørt. Den ærede Landsþingsmand fra Betle (Lehmann) har gjort opmærksom paa det meget betydelige Antal Andragender, der ere fremkomne mod Lovforslaget fra næsten samtlige Kjøbstæder i Landet. Jeg tør nu ikke nægte, at den saa godt som Genstemmighed, der har viist sig fra Kjøbstædernes Side, kan indeholde en stærk Opfordring for enhver Landsþingsmand til at underkaste dette Spørgsmaal en fornyet Overveelse; men i og for sig troer

jeg ingensunde, at Antallet af Andragenderne kan gjøre Udslaget. Det er Grundene, hvor paa disse Andragender støtte sig, der til Syvende og Sidst maa være afgjørende. Det har viist sig tidligere, at der har været en ligesaa stærk Storm i andre Sager, som i denne. Saaledes i Provindstalslændernes Tid, da Loven om Dkjøb af Landmændenes Producter var til Forhandling, da var der indsendt en Mængde Andragender fra Kjøbstæderne i Landet mod denne Lov, og det blev almindelig antaget, at Kjøbstædernes usejlsomme Ruin vilde være en Følge af denne Lovs Vedtagelse. Det er nu viist, at det er saa langt fra, at Kjøbstæderne i de sidste 10—11 Aar, der ere forløbne siden den Tid, ere gaaede tilbage, at de tværtimod have udviklet sig i en ganske betydelig Grad. Jeg troer derfor, at de selvsamme Kjøbstadborgere, som i den Tid saa stærkt udtalte sig mod denne Lov, nu ville finde, at deres Beklagelser dengang have været aldeles ubegrundede. Vi have ligeledes i Rigsdagens Tid seet en meget stærk Storm reise sig saavel mod Loven om blandede Vgteskaber, som mod Loven om Frigivelsen af Møllenæringen. Disse Love ere imidlertid vedtagne af begge Rigsdagens Afdelinger; den stærke Storm har lagt sig, og i ethvert Tilfælde troer jeg, at, om den end ikke har lagt sig ganske for Dieblisset med Hensyn til Loven om Frigivelsen af Møllenæringen, saa vil det nok med Tiden vise sig, at, hvad man havde mod disse tvende Love, ligeledes var fuldkomment ubegrundet. Den ærede Landsþingsmand gjorde opmærksom paa, at Kjøbstæderne kun ere svagt repræsenterede paa Rigsdagen. Nu troer jeg at kunne sige, fordi jeg kjender Exempler derpaa, at det for en stor Deel er Kjøbstædernes egen Skyld (Lehmann: Ja!); thi jeg veed, at man har gjort sig stor Umage for at staffe Kjøbstadborgerne valgte til Rigsdagen; men de have ikke villet; det er altsaa deres egen Skyld, at de ere svagt repræsenterede. Men hvorledes dette forholder sig eller ikke, troer jeg sandelig, at enhver Landsþingsmand vil føle sig ligesaa vel kaldet til at varetage Kjøbstædernes Interesser, som en hvilken som helst anden Classes af Befolkningen. For mit Vedkommende maa jeg sige, at jeg i denne Henseende aldeles ingen Forskel